

#52 | Dec 2024

Hermelinska nätverket

Män som haft namnet Skragge

Läs om en lång rad spännande öden från svunna tider

sid 6-10

En hälsning från Australien

Märta Jessing tackar för sitt stipendium

sid 4-5

Volontär i Ukraina

Ulf har gjort en insats för det krigsdrabbade folket

sid 14

Bland grenar, kvistar och blad

Händelser i den Hermelinska släkten sedan föregående nummer

Födelsedagar första halvåret 2025

1 feb: Ebba, 70 år, Göteborg
20 feb: Maximilian, 90 år, Norrtälje
12 mar: Magnus Ullner, 60 år, Lund
24 mar: Otto, 70 år, Lidingö
26 mar: Annelie, 50 år, Norrköping
2 apr: Dag, 80 år, Söderköping
15 apr: Christina Morberg Hermelin, 80 år, Danderyd
18 apr: Magdalena, 90 år, Saltsjö-Duvnäs
30 apr: Eric, 60 år, Kalifornien, USA
3 maj: Gabrielle Morehead, 60 år, Rochester, Irland
7 maj: Fredrik, 60 år, Björkvik
9 jun: Diane, 80 år, Bermuda
16 jun: Fredrika Lindsjö Hermelin, 60 år, Stockholm
24 jun: Sini, 50 år, Hässelby

Avlidna

Eva Wigren, Thorsvigrenen, avled den 27 augusti i Ulricehamn. Hon sörjs närmast av sina barn och barnbarn.

Thorsvigrenens senaste tillskott står Fredrik och Johanna för. August Hugo Skragge heter han och föddes söndagen den 6 oktober i år. Med tanke på detta nummers stora artikel om olika personer som hetat Skragge (se sid 7-11) känns det passande att det har kommit en till!

Carl har fyllt 50 år och samlade familj och vänner från hela världen för en helg i Stockholm. Firandet inleddes på fredagskvällen med drinkar och middag på Grand Hotel. Själv festerna hölls på Riddarhuset och blev en särskilt unik upplevelse, inte minst för de internationella gästerna som hade rest in från hela tio olika länder. Helgen avrundades på söndagsmorgonen med en gemensam brunch på Collector's Victory Hotel. Det blev en helg att minnas länge, och Carl med familj ser redan fram emot nästa gång alla får samlas och fira igen!

Föredrag om Honorine

En vårdag i år blev jag inbjuden till ett kulturevenemang bara för att jag heter Hermelin. Kvällens huvudperson var dock Kerstin Norborg som skrivit boken "Jag måste gå rätt in i elden" (Se Ulfs recension i Nätverket #51).

Boken är skriven som en fiktiv roman om Honorines sista månader i livet. Kerstin Norborg har "krupit in" i Honorines huvud och fantiserat fram hennes tankar om släkt och vänner, maken Vilhelm Grønbech som hon bara hade i åtta månader och andra betydelsefulla händelser. Efter föredraget måste jag säga att jag uppskattar Ulfs recension av boken ännu mer!

Föredraget var upplagt så att Kerstin först läste valda delar ur boken varvat med information om hur hon uppfat-

tat Honorine och forskat om Fogelstadgruppen och Elisabeth Tamm, Ada Nilsson och Elin Wägner samt

Kerstin Hesselgren, alla lika involverade i bildandet av Kvinnliga Medborgarskolan. Hennes föredrag tog en timme och mig hade man gett 15 minuter – max 20.

När jag avhandlat Hermelins adlande och upphöjningen till friherrlig värdighet, Honorines och våra förfäder, Olof och hans historia, Margareta Åkerhielms resa som resulterade i Carl och som är orsaken till att vi alla finns och Samuel Gustafs historia hade kvarten gått.

Men jag fick fortsätta och gå igenom Carl och August Söderling, gamle baron Axel på Gripenberg, Honorines utbildning och engagemang i kvinnors rättigheter samt vad Honorines brorsbarn Jan och Peter (Carls söner) berättat om sin faster. Sen fick jag även gå in på Eric översättaren, Honorines farbror.

Totalt drog föredraget över med en halvtimme men åhörarna satt kvar. Det var jättekul!

//Fredrik I:son

Den 10-11 augusti arrangerades en kusin-, kusinbarn- och kusinbarnbarnsträff på gårdarna Marieberg, Kulltorp och Vedeby i Björkvik. Vi blev totalt 40 personer, ättlingar med respektive till Olof och Ester Hermelin och en fantastisk blandning av Hermeliner, Dufwekar, Jungstedtare, Rudolfare med mera. Att dela minnen är en gåva eller som Nalle Puh uttryckte det: "Vi insåg inte att vi skapade minnen, vi visste bara att vi hade roligt".

Hälsning från andra sidan jorden

Märta Jessing berättar om sin utlandstermin i Sydney, Australien

Hej alla släktingar!

Jag heter Märta Jessing och tillhör Åsbyggen. Mer exakt är jag dotter till Hanna och Claes Jessing och barnbarn till Niklas och Ebba Hermelin. I skrivande stund sitter jag i Sydney i Australien där jag precis genomfört en termin med utlandsstudier. Jag studerar Internationella Civilekonomprogrammet med engelsk inriktning vid Linköpings Universitet och har fått den fantastiska möjligheten att åka på två utlandsterminer.

Ett stort tack!

Innan jag går vidare vill jag som stipendiat rikta ett stort tack till Hermelinska släktföreningen för det ekonomiska stöd jag som släkting haft möjlighet att få under min utbildning. Stipendiet har varit ett välkommet bidrag i mina studier. Med den senaste utbetalningen har jag kunnat studera på andra sidan jordklotet och också resa längs australiensiska östkusten och till södra halvön i Nya Zeeland. Tack för det!

Jag har alltid varit intresserad av att studera utomlands och det var just därför jag valde det internationella civilekonomprogrammet vid Linköpings

Universitet. I min utbildning ingår en obligatorisk utbytestermin i ett engelskspråkigt land (eftersom programmet har engelska som inriktning) och en valfri utlandstermin. Genom att välja utlandsstudier hoppades jag få nya perspektiv och erfarenheter både personligt och professionellt.

Australien lockade

När det var dags att ansöka till utbytesterminerna lockade Australien och Sydney på grund av landets spännande kultur, fantastiska natur och det högt ansedda utbildningssystemet. Resan till Sydney var spännande och fylld av förväntan. Att resa själv till andra sidan jorden var en ny upplevelse för mig och självklart lite läskigt också.

När jag kom fram blev jag genast förälskad i stadens livliga atmosfär, vackra stränder och vänliga människor. Jag har älskat att bo här de senaste månaderna. Jag bor tillsammans med några svenska tjejer, vi har blivit goda vänner och har utforskat staden tillsammans.

Vår på hösten

Här i Australien studerar jag Business vid Western Sydney University. I Aus-

tralien är det vårtermin (!) och jag har läst en blandning av kurser i management och finans med en blandning av seminarier och praktiska projekt.

Mitt favoritprojekt ingick var när jag som del i en kurs på uppdrag av en kommun i västra Sydney fick åka ut och intervjua småföretagare för att se hur kommunen kan förbättra sig. Vi fick sedan presentera lösningar för representanter från kommunen. Det var särskilt roligt eftersom jag fick möta och interagera med australiensare och få insikt i livet som "local" här i Sydney.

Resor och upplevelser

Utöver studier är det mycket annat som har hunnits med. Jag har haft möjlighet att göra en resa längs Australiens östkust. Tillsammans med en kompis hyrde jag en bil och åkte från Cairns till Brisbane. Vi snorklade i det stora barriärrevet, besökte vattenfall, åkte på båtutture till Whitsundays, på tur på Fraser Island (K'gari) och avslutade med Brisbane och The Gold Coast.

Min personliga favorit var definitivt Fraser Island (K'gari) där vi var på en tur med övernattnings i tält. Vi fick se dingos, valar, fantastisk natur och köra

bil längs med öns stränder. En resa som skapat flera fantastiska minnen!

En annan höjdpunkt och dröm var att kunna resa till Nya Zeeland. Där besökte jag och mina vänner sydön och reste runt i husbil. Jag kan med säkerhet säga att jag aldrig sett så mycket vackert under en vecka. Trots rätt kalla nätter i husbilen njöt vi av blåa glaciärsjöar, makalösa vattenfall i Milford Sounds, oändligt med söta får och häftiga lysmaskar i grottan i Te Anau. En helt magisk resa och ännu en dröm som gick i uppfyllelse!

Tack igen

Att kunna upptäcka och resa har alltid legat högt på min önskelista och tack vare stipendiet har jag haft den fina möjligheten att kunna genomföra min utbytestermin. Jag vill återigen tacka Hermelinska släktföreningen för det fantastiska stöd som stipendiet ger. Det har inte bara bidragit till min utbildning utan också till min personliga utveckling och så har jag fått upptäcka världen!

Härnäst är det dags för resande i Sydostasien innan det bär av mot ytterligare en utbytestermin. Det blir ytterligare en vårtermin, nu i Seoul i Sydkorea vid Hanyang University.

Vill du också upptäcka världen?

Är det kanske så att du som läser också är intresserad av civilekonomutbildningen på LIU, vill åka och studera i Australien, ska besöka Sydney eller vill resa till sydön i Nya Zeeland? Hör av dig till mig så delar jag gärna av mig av mina tips! Det är bara att mejla marta@jessing.nu eller skriva ett pm på Facebook (Märta Jessing).

Vänliga, glada och tacksamma hälsningar,

//Märta Jessing

Från Simon till Samuel Gustaf

Ordförande Johan fortsätter att djupdyka i våra rötter

Skragge.

Du kanske har hört namnet nämnas i släktsammanhang? Det är inte så konstigt. Skragge omnämns i introduktionen av vår släkt i adelskalendern. Flera släktingar har Skragge som mellannamn och en har det som tilltalsnamn. Men vad har Skragge med Hermelin att göra?

I Nätverket #50 kunde du läsa om de myter som råder kring släktens ursprung från Skottland till Hammarön. I samma tidning fanns också ett släktträd från Ur-Olof till dagens fem grenar. Men rimligen undrar du vad som hände mellan att myten slutar och att Ur-Olofs föds. Här och på mittuppslaget kommer nu svaret.

Tre små noter först:

- Artikeln tar inte upp alla barn eller kvinnor, fokus ligger på männen eftersom det var så historien skrevs.

- De sju personer som adlats har försetts med en blå ram och en tornérhjälm på bilden.

- Bokstäverna speglar de olika generationerna och ordningen i syskonskaran. A är ursprunget bonden Simon Skragge, AA Simons första barn, AB hans andra barn och så vidare.

Med detta över till en LÅNG lista med olika Skragge-ättlingar, mycket nöje!

A. Bonden Simon Skragge

och hans hustru Karin Larsdotter levde i Filipstad på 1500-talet. Simon kom från Hammarön och Karins far var kyrkoherden Laurius Laurentii i Thingvalla. De fick många ättlingar och torde vara synnerligen begåvade då inte mindre än sju av deras ättlingar adlades (om nu det är något bevis). Visserligen landsförvisades tre andra ättlingar och en kallades för häxprosten men slutfacit torde ändå - när vi granskar oss själva - betraktas som gott :-)

AA. Länsman Simon Simonsson Skragge

bodde i Ugglesäter och var länsman i Näs härad. En sådan folkvald och myndig länsman förde ofta sigill. Det antas att en bock blev hans sigill och senare

Släktvapnet för ätten Skraggensköld, nummer 552

hjärtvapnet i den vapensköld som hans brorson Simon Skraggensköld antog när adlades.

AAA. Murmästare Simon Simonsson

bodde i faderns Ugglesäter men reste omkring som murmästare. Yrket ärvdes inte bara av tre söner utan också av 15 av hans andra ättlingar. Bland objekten kan nämnas Kila gråstenskyrka, kyrkorna i Vänersborg och Lidköping samt Varnhems klosterkyrka. Många av Simons ättlingar hamnade i krigstjänst med förfärande dödstal. Men för de som överlevde kunde kriget vara en vinst. De fick del av bytet och kunde komma hem med silver och dukater som lön för strapatserna.

AAAA. Kornett Olof Simonsson

vände efter strider mot tyskarna hem och lade gården Giöste till Ugglesäter för 30 lod silver.

AAAAA. Ryttaren Olof Olofsson

var också förmögen bonde (ägde Giöstad och Ugglesäter) och under någon tid fältväbel i Karl XI:s armé. Han kämpade vid slagen i Halmstad, Lund och Landskrona. Han blev 89 år, gifte om sig vid 73, fick tre söner och vid 80 års ålder en tös.

AAAAAA. Överstelöjtnant Olof Skragge

tillvann sitt rykte genom sin djärvh

och kroppsstyrka. Han var en äkta karolin och deltog i många av Karl XII:s strider. Under ett otal strider i främst Polen gjorde han karriär till löjtnant fram till att han 1708 skadades och beviljades avsked. När Sveriges krigsmakt förnyades året efter återfanns han vid slaget i Helsingborg där Skåne för evigt räddades åt Sverige. 1716 beviljades han avsked igen och erhöll någon slags retroaktiv ersättning för de gångna tjänsteåren, bland annat Hwitsjö om nära 900 tunnland. Under de ryska angreppen i Roslagen återkallades han i tjänst och ledde försvaret. Han adlades 1719 och tilldelades då titeln överstelöjtnant. Under senare delen av livet deltog Olof i Riksdagen och tillhörde partiet Hattarna. Olofs begravningsvapen finns bevarat i Söderby-Karls kyrka i Norrtälje.

AAAAAB. Överstelöjtnant Daniel Lagerborg

deltog som fältväbel i försvaret av Riga. Han blev fältväbel 1709 (samma år som Ur-Olof dog i Poltava), togs till fånga av ryssarna 1710 och lyckades fly ett år senare. Utfattig kom han tillbaka i krigstjänst, avancerade till kapten men togs till fånga igen vid kapitulationen i Tönning norr om Hamburg. Efter ett års fångenskap rymde han igen och anmälde sig ännu en gång till krigstjänst. Denna gång i Norge som major. Hans sista militära insats var att överleva tåget över de jämtländska fjällen då tre tusen svenska soldater frös ihjäl. Daniel gifte sig adligt med Elisabeth von Horn och vann därmed inte bara gods och guld utan också goda släktförbindelser. Sannolikt bidrog det till Ulrika Eleonoras adlande av bröderna 1719.

AB. Kyrkoherde Olaus Simonis Skragge

i Holmedal erhöll sitt pastorat genom att gifta sig med änkan till sin företrädare - som också han hade fått sitt uppdrag genom att gifta sig med samma kvinna. Det var ofta på det sättet som pastorat ”erövrades”. När änkan för tredje gången förlorade sin man

(Olaus Skragge) så var hon inte längre ”till äktenskap bekväm” och skaffade i stället en man åt sin dotter som sörjde för prästgården.

ABA. Ståthållare Simon adlad Skraggensköld

1652 (nr. 552) var befallningsman i Ingermanland, nuvarande S:t Petersburg. Genom ett gifte blev han ägare av ett gods och släkt med flera adliga familjer. Han fick kunglig fullmakt till tjänsten som kommandant på obetydliga Nyenskantz. För att komma i ätnjutande av donationsjordar krävdes adelskap vilket han också fick av ökänt frikostiga drottning Kristina. Han slutade som ståthållare för Nyens och Nöteborgs län (strax öster om S:t Petersburg) vilket både tidigare och senare var plats för strider mellan Sverige och Ryssland. Simon slöt sin ätt på svärdssidan.

ABB. Lantränmästare Sven Olofsson

i Nyland (södra Finland) dog före sin 40-årsdag och efterlämnade änka och barn oförsörjda. Men för hans driftighet erhöll arvingarna frälse (livstids skattefrihet) för gården Dysterbo i Esbo strax väster om Helsingfors.

ABBA. Assessor Lars Skraggensköld

var administratör, engagerad i Postväsendet och reduktionsverket. Han stod i gunst hos kung Karl XI eftersom han

Släktvapnet för ätten Skraggensköld, nummer 1429

var flitig och tog del av reduktionsverkets trassliga härvor. Han ansågs vara principfast och avvisade bestickningar, men också hänsynlös och självrådig; en typisk bitvarg. Han fick många motståndare och bråkade med många betydelsefulla personer. Vid något tillfälle sökte han stöd från sin syssling Olof Hermelin (Ur-Olof). Han djärvdes debitera för fribrev (”gratis porto”) och drog sig inte för att öppna några. Han motiverade sitt handlande med att han ville komma åt missbruk. Lars adlades Skraggensköld år 1704 som ätt nr 1429, utdöd 1742.

AC. Bonden Lars Simonsson Skragge

i Ugglesäter blev stamfader för många ättlingar.

ACA. Sergeant Anders Larsson Skragge

var fattig och blev kallad att delta i 30-åriga kriget. Vid avfärden bestod hela hans matförråd av en brödkaka vilken han bröt i tre delar och gav sina tre barn. Därefter sjöng han en psalm, reste sig upp om kom aldrig tillbaka.

ACAA. Hovpredikant Elavus Skragge

blev uttagen att delta i det tyska kriget men flydde från Stockholm för att undgå tjänstgöring. Han studerade nio år i Uppsala för att slutligen disputerat. Han prästvigdes och blev den unga änkedrottningen Hedvig Eleonoras (Karl X:s änka) hovpredikant. Med en sådan position kunde han välja ett fett pastorat och blev så småningom prost i Hedemora. Elavus var sträng och stridsfärdig. Under denna tid var själva fan lös: en djävulshysteri som smittade hela byalag värre än i de flesta andra samhällen. Tron på häxeri och trolltyg förstärktes av prostens och genom hans försorg halshöggs, brändes och torterades hundratals personer och barn blev slagna med ris. Häxprosten Elavus fick inte bukt med häxeriet som fortsatte in på mitten av 1700-talet. Till hans minne satte hans hustru upp ett sju meter högt monument.

ACAAA. Generalsuperintendent Gabriel Skragge

blev med support från sin pappas syssling universitetsrektorn Olof Hermelin 1690 utnämnd till professor i Dorpat. När akademien flyttade från Dorpat till Pernow (nuvarande Pärnu) fick professorerna mindre och sämre jord (den tidens lön). De rymde från Pernow på grund av både hunger och skräck för ryssen. Universitetet var inte uppskattat av den baltiska befolkningen. Professorerna var till övervägande del svenskar med ointresse för baltiska intressen och behov. En viss nepotism präglade också styret. År 1700 räddade sig Gabriel Skragge över till Sverige vilket stod honom dyrt. I ett brev avskedade kung Karl XII honom från hans tjänster. Han förblev arbetslös under flera år och rykten om dryckenskap förbättrade inte situationen. Slutligen fick han en tjänst som generalsuperintendent på ön Ösel. Denna tid utmärktes av krig, hungersnöd och pest. Den lettiska befolkningen som förvildats plundrade var den kom åt. Präster bortfördes som gisslan eller slogs ihjäl. Under tvång gick många präster och adel ed åt tsar Peter. Pesten gjorde barmhärtigt slut på Gabriel Skragges liv vid 50 års ålder. Ett öde som också drabbade tre av hans fyra barn. Så blev slutet på det svenska styret i de baltiska provinserna.

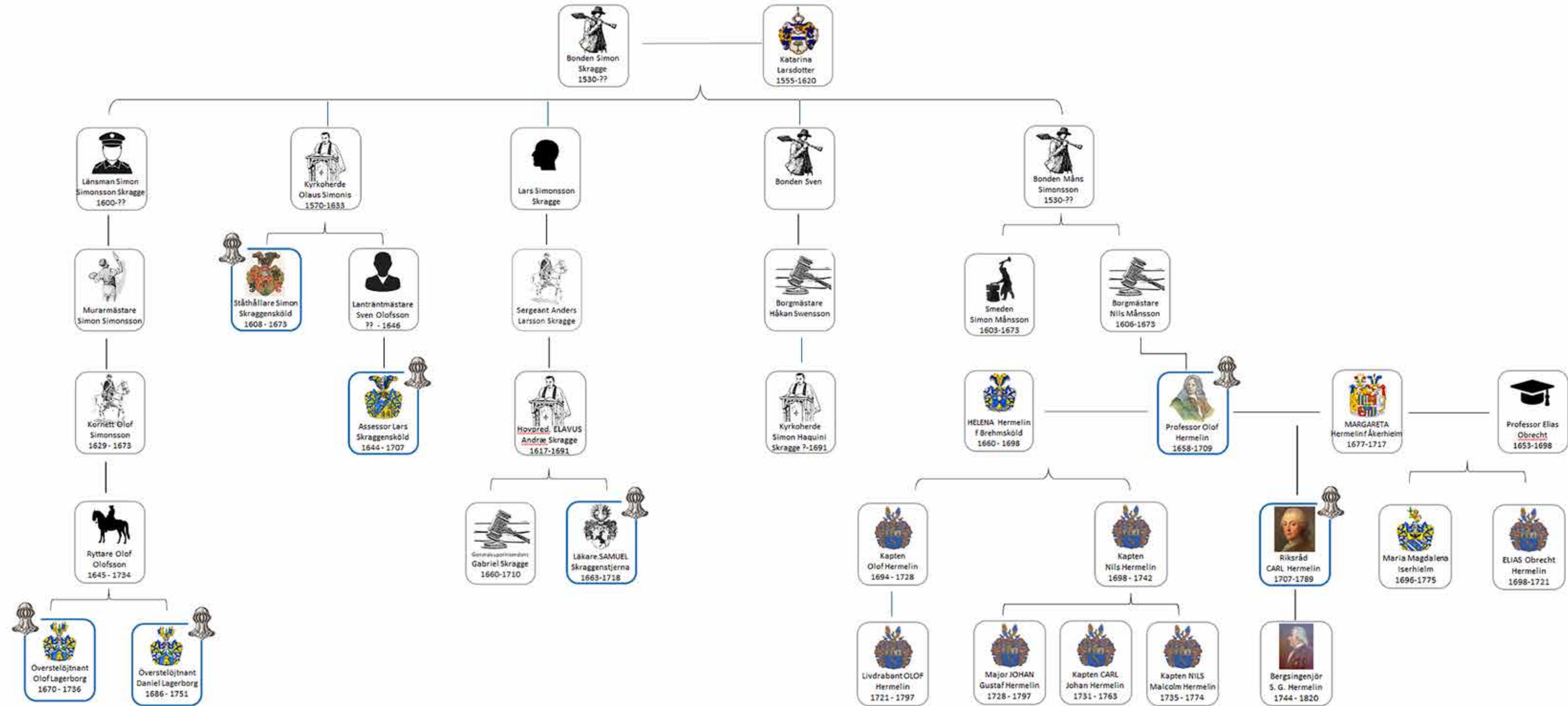
Skraggenstierna.
Urg. adel. Renov. å gam.
adelsk. 15. 7. 1710. † 1718.

Släktvapnet för ätten Skraggenstierna

...fortsättning på sidan 10 >>

Släkträd deluxe

Ta fram förstoringsglaset och läs om alla Skraggar och Hermeliner!

...fortsättning från sidan 7

ACAAB. Läkare Samuel Skragge

adlad Skraggenstierna 1710, studerade till läkare i England och Holland. Han blev betagen av surbrunnar (hälsokällor) och engagerad i till exempel Medivi och Sättra. Han skrev bland annat reklamskrifter och dikter om surbrunnars förträfflighet. 1699 följde han den svenska ambassaden i Moskva som legationens medicus och några år senare kallades han till tjänstgöring i den svenska hären. Där kom han efter en dåligt avlönad tid i stabsmedicitjänst så småningom att bli Karl XII:s livmedicus. En tjänst som han upprätthöll ända till kalabaliken i Bender. Vid den tiden var han en gammal och bruten man som upptäckte en hälsobrunn i Lüneburg (nära Hamburg) där han dog 1718 utan söner och slöt denna ointroducerade ätt.

AD. Om bonden Sven

finns inget berättat förutom att han bodde i Ugglesäter. Möjligen var han den förste att inte använda namnet Skragge.

ADA. Borgmästare Håkan Swensson

var först bergsman, senare handelsman, rådman och borgmästare i Filipstad.

ADAA. Kyrkoherde Simon Haquini

(Håkan på latin) Skragge var tillsammans med sin kusin Ur-Olof ansedd som släktens lärdomsljus. Simon var en konstnärssjäl och skrev ledigt på latin och svensk prosa medan hans svenska verser är osedvanligt klumpiga. Han prästvigdes 1655 och gifte två år senare till sig kyrkoherdesysslan i Filipstad. Han vanskötte prästboet (hus, skog, beten och utmarker) och hade långvariga tvister med församlingen, men vårdade kärleksfullt kyrkan och dess inredning.

AE. Bonden Måns Simonsson

stannade på Hammarön vid modernejorden. Måns och hans söner upphörde att använda namnet Skragge och återfinns endast med patronymikon (-son).

Från honom härstammar släkten Hermelin.

AEA. Smeden Simon Månsson

ägde en hammarsmedja i Filipstad.

AEB. Borgmästare Nils Månsson

var gift två gånger. Med sin första hustru Anna Nilsson fick han sju barn. I andra giftet med Karin Andersdotter, änka efter Olof Roman, fick han sonen Ur-Olof och ytterligare tre flickor. Nils var hammarsmed och under fyra perioder borgmästare i Filipstad.

AEBA. Professor Olof Hermelin (Ur-Olof)

blev faderlös vid 14 års ålder och skrevs 1677 in vid Uppsala universitet tillsammans med Simon Haquinis tre söner och häxprostens tre äldsta söner. Så vid den tiden var det sju tämligen jämnåriga Skraggar som studerade vid universitetet. Ur-Olof antog namnet Hermelin 1682. Enligt en teori anses det vara Ur-Olofs ärelystnad som fick honom att åtskilja sig från sina släktingar och kalla sig Hermelin. En annan teori säger att de andra Skraggarna ansåg sig vara förmer än sonen till Nils Månsson som inte hade studerat och inte burit namnet Skragge och därmed inte unnade honom att bära det. Ur-Olofs släktskap med den illa sedda reduktionsmannen Lars Skraggensköld var ett besvärande faktum. Riksdrotsen Magnus Gabriel de la Gardie blev inte bara ruinerad av reduktionen utan hade haft Lars som kamrer och därefter hyst avsky gentemot honom. I ett dokument tas ära och heder av Lars. Att byta namn kanske ett medvetet steg av Ur-Olof för att gynna karriären.

AEBAA. Olof

om var Ur-Olofs son i första äktenskapet gjorde karriär som officer och deltog troligen i kalabaliken i Bender. Han ligger begravd i Västra Ryds kyrka i Uppsala län där hans begravningsvapen hänger i trappan upp till orgelläktaren.

AEBA. Olof

var livdrabant (kung Fredrik I:s personliga skydd) men fick avsked 1748 och blev senare utvisad ur riket såsom inblandad i konspirationen mot det rådande regeringssättet. Han dog ogift 1797 och slöt eventuellt den adliga ätten på svärdssidan.

AEBAB. Nils

var Ur-Olofs son i första äktenskapet gjorde karriär som officer och slutade som kapten vid Bohusläns dragonregemente.

AEBAB. Johan Gustaf

gjorde karriär som officer och blev kapten vid drottningens livregemente. Han flyttade 1764 till Braunschweig, måhända eftersom den yngre brodern Carl Johan hade flytt dit. Där tog han tjänst som major i hertigens garde. Av oklar anledning flyttade han tillbaka till Sverige och blev kompanichef vid svenska drottningens livregemente 1772 men tog/fick senare avsked ur svensk tjänst. Han var dock kvar i braunschweigsk tjänst och kunde där bli svensk agent. Han dog ogift 1797 i Braunschweig och slöt eventuellt den adliga ätten Hermelin på svärdssidan.

AEBABB. Carl Johan

gjorde karriär som officer och blev livdrabant. Han rymde 1756 ur riket till Hamburg för att undgå följderna av att han hjälpt till med den för delaktighet i hovpartiets revolutionsförsök anklagade livdrabanten Silfverhielms flykt. 1760 blev han kapten i Braunschweig och dog ogift.

AEBABC. Nils Malkolm

gjorde som alla i denna del av släkten karriär som officer och slutade som kapten. Han dömdes 1756 av rikens ständers kommission att böta 100 daler silvermynt för delaktighet i livdrabanten J. Silfverhielms döljande, vilken var inblandad i 1756 års konspiration. Han dog i utlandet 1774.

Kerstin och Lars för till Rottneros

Ett tips till den som vill göra en trevlig utflykt med anknytning till släkten

Släktföreningen skickade ut en trevlig invitation till Rottneros Parks 50-årsjubileum den 25 maj 2024. Vi, Kerstin och Lars Hermelin, nappade på idén och här kommer vår rapport.

Samling vid arboretet kl 13

Välkomst- och jubileumstalare var landshövding Georg Andrén. Lars anmälde sig som talare och fick komma till tals innan trädplanteringen. Ungefär så här föll hans ord:

”Min farbror, Sven Hermelin, fyllde 12 år den 12/12 1912. Han växte upp på Mariebergs Säteri, beläget mellan Nyköping och Katrineholm i Sörmland. Som vanligt på den tiden bestämde Svens pappa Ernst, tillika min farfar, vad sönerna skulle ägna sig åt. I Svens fall bestämde Ernst att Sven skulle studera trädgård och han studerade dendrologi och parkvård i Tyskland. Sven startade en trädgårdsarkitektfirma, där även en brorsdotter, min syster Inga, kom att vara mycket aktiv.

Sven fick ett gott renommé och kontaktades av Major Pahlson på Rottneros, som ville anlägga en spegeldamm

framför herrgården. De kom överens om två saker, dels om en kuliss – ett vitt sagoslott att vila ögonen på – från Stora Huset och dels om en spegeldamm framför entrén. Detta var under andra världskriget och cement till betong var hårt ransonerat och fick bara användas till skyddsrum och liknande.

Sven konstaterade att något som gick att få fatt på och som var ståndsmässigt skulle vara marmor, även om det skulle bli mycket dyrt. Major Pahlson blev eld och lågor och viftade undan de ekonomiska synpunkterna. Och så blev det. Spegeldammen finns kvar än idag, även om den fick sättas om häromåret. Som tack för sin insats fick Sven plantera en silverlönn i arboretet.”

Landshövding Andrén fick vid vårt besök plantera ett äppelträd, eller som han uttryckte sig ”kunskapens träd”.

Ett PS om Sven

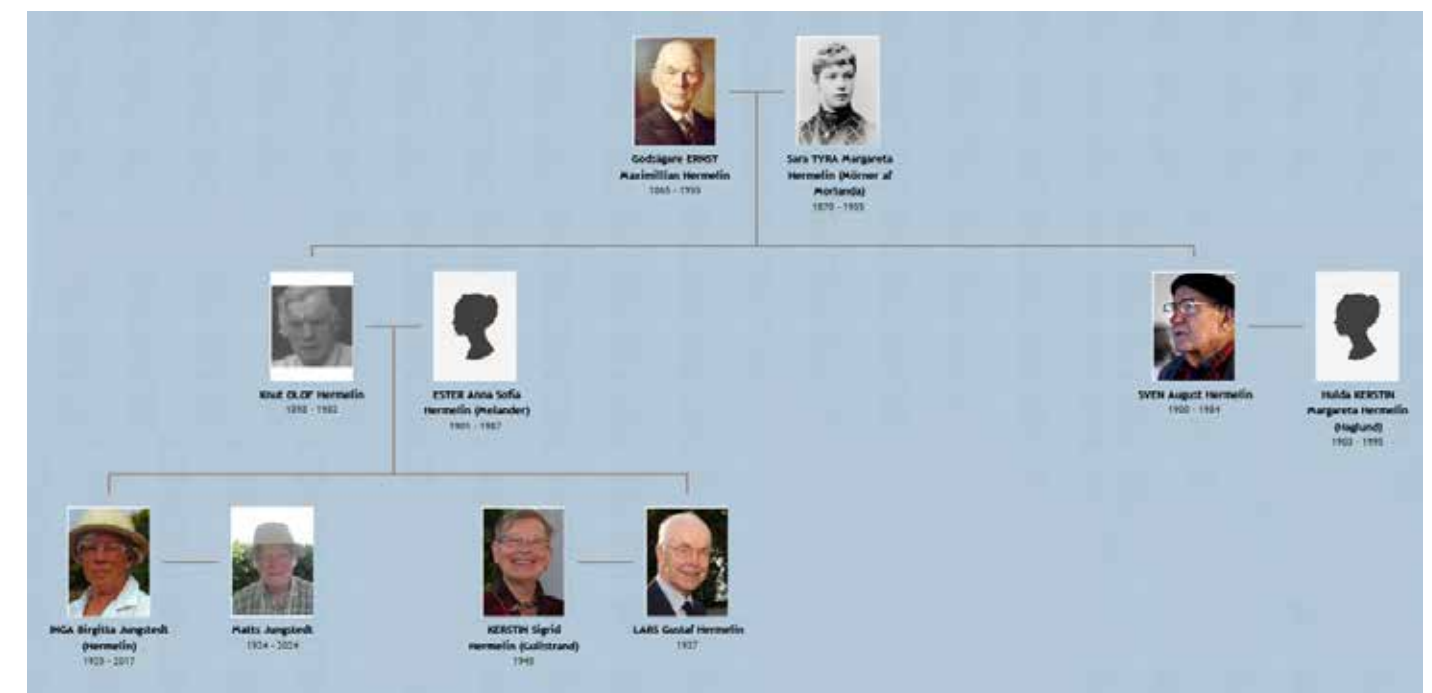
Sven var en fantastisk berättare. Han älskade natur, jakt och fiske. Av honom lärde jag mig att haren har dåligt luktsinne, eftersom en hare var inne och vände i hans ryggseck.

Sven var nyfiken på förändringar i naturen, han stod gärna längst bak på tåget för att kunna notera växtligheten på banvallarna. Han förde noggranna anteckningar om när fisken nappar. De redovisades i Napp & Nytt och är nog fortfarande giltiga.

Sven grundade även Föreningen för Dendrologi & Parkvård som ger ut årsskriften ”Lustgården”.

Många medlemmar har följt med på föreningens fantastiska resor, både inom Sverige och utomlands. Föreningen delar till Svens minne ut Hermelinsstipendiet varje år. Mottagare 2023 var Henrik Sjöman, intendent vid Göteborgs Botaniska trädgård.

Har ni ännu inte planerat en kortsemester, så rekommenderar vi Rottneros och Märbacka!

Notiser

Här skriver vi om stort och smått som har koppling till släkten. Tipsa oss på jenny@hermelin.com!

Kort från styrelsens senaste möte

Styrelsen träffades senast i oktober för styrelsemöte nummer fem sedan släktemötet på Villa Aske i juni 2022. Återigen kunde vi nyttja förträffliga lokaler hos Maximilian och Jennys företag i deras fina lokaler på Kungsgatan.

På mötet följde vi Johans förslag till dagordning. Styrelsen börjar alltid mötet med att gå igenom föregående protokoll och de mellankommande beslut som kan ha fattats sedan föregående möte.

Därefter går vi igenom inkommen korrespondens och avhandlar förändringar i släkten som vi känner till, såsom nyfödda, gifta och avlidna, allt för att hålla oss uppdaterade på vår släkt. Vi går igenom nyheter och uppdateringar på vår hemsida. Föreningens ekonomi och fondernas utveckling avhandlas också vid varje möte, och vi konstaterade att utvecklingen den senaste tiden har varit positiv.

Varje möte har en punkt som berör kommande nummer av Nätverket. Hela styrelsen är engagerad i att fånga upp information som lämpar sig för att sprida till släkten, men vill ändå rikta ett stort tack till Jenny som håller samman arbetet med vår fina tidning. Styrelsen beslutade om stipendium till totalt 12 sökanden som vardera erhåller 8 000 kr. Styrelsen har också inlett planeringen för kommande släktemöte 2026. Vi kommer att återkomma med plats och tid framöver i Nätverket.

Protokollen från styrelsens möten hittar du som vanligt på vår hemsida. Har du frågor om styrelsearbetet eller om protokollen får du gärna kontakta mig som sekreterare, eller någon annan av oss i styrelsen.

//Hanna Jessing

Ett oväntat möte på grund av ett bord

I maj åkte Claes, jag och mamma Ebba till en ö i sjön Åsunden utanför Ulricehamn för att se på ett begagnat bord som såldes av en Eva HQ. Framme möttes vi av Eva med hund. Vi välkomnades in, konstaterade att bordet var perfekt och slog till. Döm om vår förvåning när vi upptäckte att Eva HQ var Eva Hermelin Qvarnberger! Vi kände till och med igen varandra från mellanmötet på Skeppsholmen. Det blev köp vi kommer ihåg, tack Eva!

//Hanna Jessing

Hanna, Ebba och Eva

Kultstämplad översättarbragd i nyutgåva

Baronen Eric Hermelin hade för vana att rymma från mentalsjukhuset S:t Lars i Lund, där han tillbringade åren 1909–1944. Det var först när läkaren hotade med att som straff dra in baronens omfattande bibliotek som han avstod från att tillfälligt fly till Köpenhamn. Han ägnade sin tid åt att översätta persisk poesi. Tusentals sidor Rumi, Omar Khayyam och andra sufier. 1976 utkom en samling med titeln "Persiska antologin" på Cavefors förlag, som sedan dess har blivit en raritet med kultstatus. I dagarna utkommer den i ny utgåva på Karneval förlag. Carl-Göran Ekerwald har utökat sitt förord med en kommentar daterad i april i år, men annars är det hans gamla urval som gäller.

Det finns en bild i boken av Hermelin på en bänk utanför S:t Lars. Under bilden citeras Vilhelm Ekelund: "Säger man, att det funnits mer poetisk skapande kraft och ingivelse hos denne man än i hela den samtida svenska vitterheten, har man sagt mycket lite." Jonas Thente

Ebba (som nämns i notisen ovan) hittade den här lilla notisen i tidningen och bestämde sig för att skicka den till Nätverket via jenny@hermelin.com. Världigt bra idé tycker vi, och ser gärna fler notiser som berör släkten i tidningen!

Ett lyssningstips från Ulla Hasselqvist:

"Vi går till historien" sägs vara Sveriges mest underhållande historiepodd. Faktum är att den är mycket speciell, innehållsrik och underhållande så troligen är det sant. Historikern Ulf Gemsjö berättar för oss och sin lite skeptiske son Fredric om spännande och dramatiska händelser, skrönor och anekdoter från 500-talet och framåt med inriktning på den svenska regentlängden. Dialogen är rolig och kvick och klagör tydligt deras åsikts- och generationsskillnader. Ständigt återkommande är Ulfs påstå-

ende om den svenska skolans "förfall" och då främst den undermåliga historieundervisningen. Ulf är historielärare och hans engagerade sätt att undervisa har gjort honom populär både bland vanligt folk och hos kungligheter. Han har även medverkat i radioprogrammet "Monarkerna".

I avsnitten som handlar om Karl XII berättar han om vår förfader, kungens sekreterare Olof Hermelin. Listen and learn! Och njut! Länk:

<https://poddtoppen.se/podcast/1389939415/vi-gar-till-historien>

Återinvigning av Riddarhuset

Riddarhuset vårdar ett historiskt arv och efter närmare 18 månaders renovering var det så den 17 november officiell återinvigning av denna en av Stockholms och Sveriges vackraste byggnader. Renoveringen har varit mycket omfattande och nödvändig vad gäller bland annat byte av el, vatten och avlopp, ny belysning, nya ljudmöjligheter, ommålning av Stenhallen, minutiös konservering av den väldiga plafondmålningen i Riddarhussalen med mera. Allt till en kostnad av närmare 60 miljoner kronor.

Såsom det alltid har varit i Riddarhusets historia har inga av dessa kostnader finansierats av allmänna medel, utan utöver Riddarhusets eget kapital har alla medel kommit från privata bidrag och gåvor.

Renoveringen har således möjliggjorts av en större testamentarisk gåva, besparingar samt en omfattande insamling bland adelns ättemedlemmar, däribland släktföreningarna. Insamlingen, som givit närmare 15 miljoner kronor, uppmärksammades särskilt under den mycket förnämliga invigningen där de större givarna fick ta emot en minnesmedalj. Dessa delades ut i tre kategorier, brons för de som donerat mer än 50 000 kronor, silver till de som donerat mer än 100 000 kronor och till sist guld till de som donerat mer än 500 000 kronor.

Då släktföreningen efter en del överväganden donerade 100 000 kronor fick vår ordförande Johan ta emot en fin silvermedalj ur ordförande för riddarhusdirektionens hand. Allt var mycket högtidligt och fint. Att vi har kunnat bidra till bevarandet av denna unika byggnad och kulturarv är något vi ska känna oss mycket stolta över.

//Ulf

Dags att betala medlemsavgiften!

Medlemsavgiften är 100 kr per år. Vi hoppas att du vill betala den. Den fungerar som en bekräftelse på att du vill delta i vårt nätverkande (hemsida, nyhetsbrev, släktemöten, stipendier, understöd med mera). Du kan också betala en livstidsavgift som är 2 000 kr för en person (bra present till barnbarnen!) eller 3 000 kr för dig och din partner. De som är under 18 år är befriade från medlemsavgift.

Det finns flera sätt att betala:
- Swisha till 123 506 16 27 (eller scanna QR-koden nedan så behöver du inte skriva in numret)
- Betala till bankgiro 5273-3789
- Betala till SEB 5811-10 017 46

För utlandsbetalningar kan följande uppgifter behövas:

Bank: SEB
IBAN: SE195000000058111001746
Bic: ESSESESS

OBS: ange din e-post och födelsedatum. Det är enklaste sättet att särskilja personer med samma namn (vilka vi ju har några i släkten).

Vi emotser din betalning senast 31 december. Om du har frågor kring din medlemsavgift kontakta skattmästare Olof via olof.hermelin@outlook.com.

Ett minne för livet

Ulf berättar om sitt volontäruppdrag för Johanniterhjälpen

Många är vi som känner vrede över Rysslands orättfärdiga krig mot Ukraina, och många är vi som emellanåt känner vanmakt över att inte kunna göra något för människorna där. När jag av en händelse fick möjlighet att på ett litet sätt ändå bidra var det inte svårt att tacka ja. Hösten 2024 fick jag en förfrågan från Johanniterhjälpen i Sverige om att åka som volontär till Ukraina och hjälpa till med att packa, köra och dela ut förnödenheter.

En global humanitär rörelse

Johanniterhjälpen är en del av Johanniterorden, en global rörelse som bedriver humanitära insatser i över 40 länder. De har sedan mars 2022 varit djupt engagerade i att stötta det ukrainska folket, bland annat genom sitt uppbyggda distributionscenter i den rumänska gränsstaden Siret. Därifrån har man tack vare sitt internationella nätverk, där Johanniterhjälpen i Sverige ingår, skickat över 750 ton förnödenheter till Ukraina via 250 transporter.

Svenska Johanniterhjälpen har främst bidragit ekonomiskt genom att samla in och donera förnödenheter från svenska företag och regioner. Tack vare samarbetet med regionerna har man kunnat återbruka stora mängder sjukvårdsmaterial som inte längre används, men som fortfarande är i utmärkt skick.

betet med regionerna har man kunnat återbruka stora mängder sjukvårdsmaterial som inte längre används, men som fortfarande är i utmärkt skick.

Dessa viktiga resurser har transportrats ner till Siret och därifrån med hjälp av volontärer tagits vidare till olika mottagare i Ukraina. Från våren och sommaren 2024 utökades den svenska insatsen till att även erbjuda volontärer.

Uppdrag i Ukraina

I mitten av oktober var vi ett antal svenskar som på olika sätt hade tagit oss till den ganska avlägsna gränsstaden Siret i östra Rumänien. Där mötte vi upp en grupp tyska volontärer för att under en veckas god gemenskap göra ett antal handfasta insatser.

Uppdraget bestod främst av att packa tre till fyra skåpbilar fulla med allehanda förnödenheter, köra dem in i Ukraina till ett antal utvalda platser, lasta av och sedan köra tillbaka till Rumänien. Mottagare av förnödenheterna var framför allt tillfälligt upprättade hem och skolor för barn och kvinnor som flytt krigsområdena och olika ukrainska samarbetspartners som tog dem vidare till krigsområdena.

Kriget ständigt närvarande

Även om vi rörde oss i de sydvästra delarna av Ukraina, långt ifrån krigsområdena, var kriget ändå närvarande. Vi upplevde det i mötena med människorna som flytt kriget, gett upp sina hem eller förlorat en nära anhörig och utmed vägarna i de små byarna vi passerade där man hade satt upp bilder på i kriget förlorade män.

Gensvaret, tacksamheten och bemötandet från de som tog emot förnödenheterna var rörande på många sätt. Inte bara för förnödenheterna i sig utan även vårt engagemang och känslan av att inte vara ensamma.

Utöver dessa upplevelser var själva resan, gemenskapen och östra Rumänien i sig en upplevelse som sträcker sig en bit bortom den vanliga semesterresan och så klart ett minne för livet.

Till våren är planen att ha en ny grupp med volontärer från Sverige som under en till två veckor kommer vara på plats i Siret och Ukraina. Om du vill veta mer om Johanniterhjälpen i Sverige eller bidra på något sätt till insamlingen för Ukraina kan du med fördel gå in på www.johanniter.se.

Volontärgruppen, Ulf är nummer tre från höger på den bakre raden

En kvinna vi mötte visar upp en bild på sin son vid fronten

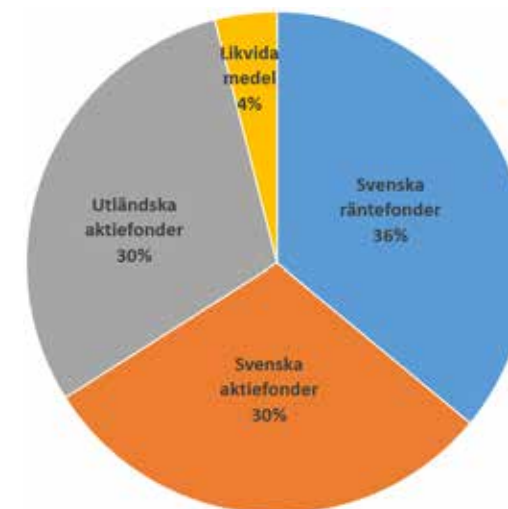
Föreningens ekonomi

Olof Hermelin redogör för fondernas utveckling och utdelade stipendier

Siffror i tusental kronor	Sep 2024	2023	2022	2021	2020
Släktföreningen	11 073	9 844	9 067	10 858	9 292
Victor Hermelins minne	15 596	14 227	13 063	15 185	13 047
Ebba Sophia Ribbings minnesfond	4 239	3 872	3 516	4 012	3 424
Lena Robertsdotters fond	6 394	5 836	5 288	6 037	5 122
Totalt	36 731	33 779	30 934	36 092	30 855
Värdetförändring för perioden	8,7%	9,2%	-14,3%	16,9%	6,4%

Portföljens fördelning

Förmögenhetens fördelning bland värdepapper per den 30 september 2024 framgår av diagrammet intill.

Fondernas utveckling

Utvecklingen under perioden jan-sep 2024 har varit fortsatt positiv med en sammantagen tillväxt på 8,7%. Utfallet drogs ner några decimaler till följd av mellanmötet i våras, som netto (efter avdrag av erhållna avgifter) kostade drygt 200 tkr. Finansmarknaderna har trots oroshärdar utvecklats i positiv riktning, grundat på en lägre inflationstakt och allt lägre räntor. Öhmans har under sommaren viktat ned andelen aktier något efter ett förhållandevis starkt första halvår och relationen räntefonder/kassa respektive aktiefonder var per den 30 september ungefär 60/40.

Stipendier

Är du 18-28 år och bedriver akademiska studier? Fyll i formuläret på hemsidan och sök stipendium! Sista ansökningsdag för vårterminen är 28 februari och för höstterminen 30 september. Denna termin sökte och fick 12 släktingar 8 000 kronor vardera:

David, son till Christian och Fredrika, Lunds Universitet (Thorsvi, Adolf, Thor)

David, son till Christian och Ma-

ria, Stockholms Universitet (Thorsvi, Ernst, Olof)

Edvin, son till Ulrika och Henrik Wilén, Filmschool, Prag (Thorsvi, Adolf, Carl)

Filippa, dotter till Ebba och Angus Henderson, University of Arkansas (Thorsvi, Robert, Sten, Dag)

Isa, dotter till Christian och Fredrika, Linnéuniversitetet, (Thorsvi, Adolf, Thor)

Jacob, son till Fredrike och Kristof Tamas, Uppsala Universitet (Åsby, Sven, David, Johan)

Kevin, son till Stefan och Madelen, KTH (Thorsvi, Thorsten, Sven, Lennart, Ulf)

Louisa, dotter till Fredrike och Kristof Tamas, Uppsala Universitet (Åsby, Sven, David, Johan)

Maximilian, son till Ebba och Angus Henderson, Hendrix College (Thorsvi, Robert, Sten, Dag)

Märta, dotter till Hanna och Claes Jessing, Linköpings Universitet (Åsby, Sven, Nenne, Niklas)

Richard, son till Brita och Mats Engberg, Uppsala Universitet (Thorsvi, Torsten, Sven)

Simon, son till Otto och Pia, Lunds Universitet (Thorsvi, Robert, Jan)

Om Hermelinska Nätverket

Hermelinska Nätverket ges ut av Hermelinska släktföreningen. Tidningen kommer ut två gånger per år och skickas till alla aktiva medlemmar i Sverige och utomlands.

Redaktör

Jenny Hermelin (se kontaktinfo nedan)

Tryck

Alatryck, Vadstena

Omslagsbild

Ett bokbinderiet på Söder som restaurerar Erics unika handskrift (se artikel i Nätverket #51)

Släktföreningens styrelse

Johan Hermelin, ordförande
johan@hermelin.com,
070-699 14 10

Hanna Jessing, ledamot
hanna@jessing.nu,
070-968 15 55

Fredrik I:son Hermelin, ledamot
fredrik@hermelin.st,
0706-29 32 61

Olof Hermelin, ledamot
olof.hermelin@outlook.com,
070-789 81 77

Jenny Hermelin, ledamot och redaktör för Nätverket
jenny@hermelin.com,
070-380 15 55

Cornelia Hermelin, ledamot
cornelia.hermelin@gmail.com,
076-184 19 80

Ulf Hermelin, ledamot
ulfhermelin@hotmail.com
070-926 71 79

Kontakt- och kontouppgifter

Adress: Nytorpsvägen 30,
191 35 Sollentuna
IBAN:SE195000000058111001746
Bankgiro: 5273-3789
Organisationsnummer:
802001-4265

BOKBINDERI

Om någon undrar varför den här byggnaden är med på bild i Nätverket så är det för att här befinner sig just nu Erics unika handskrift för restaurering. Vi återkommer när den är klar med bildbevis!

Män som haft namnet Skragge

Läs om en lång rad spännande öden från svunna tider

sid 6-10

En hälsning från Australien

Märta Jessing tackar för sitt stipendium

sid 4-5

Volontär i Ukraina

Ulf har gjort en insats för det krigsdrabbade folket

sid 14